"UKRAINIAN LABOR NEWS"
Published three times a week by the Ukrainian Labor News Ass'n,
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man.
Subscription per year $4.00
Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ"
ґазета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.
Видає Стоваришення "Українських Робітничих Вістей".
Передплата на рік $4.00
Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada

Непоміщених в ґазеті рукописів не звертається, хіба що дописуватель виразно зазначить, що бажає звороту свого рукопису на случай його непоміщення та залучить почтовий стемпель на його пересилку.

ОГЛЯД ОСТАННІХ НОВИН

НОВИЙ КУРС ФРАНЦУСЬКОЇ ПОЛІТИКИ.

Недавні парляментарні вибори у Франції усунули від власти дві найбільш зненавиджені працюючими особі: премієра міністрів Пуанкаре і президента французької републики Мілерана. Пішли на відпочинок два найбільші реакціонери-імперіялісти, кати рурських робітників, покровителі шляхетської Польщі й боярської Румунії. Ще перед самим своїм відходом "перепили" вони Румунії Бесарабію.

Тепер до власти прийшли радикальні елементи. Премієром французького правительства тепер є Ерріо, соціяліст-радикал, а президентом парляменту Пенлеве, з тої самої ґрупи. Обидва ці люде, саме перед виборами, першими підписали протест, виданий французькими письменниками і поступовими політиками з приводу варварського знущання польських тюремщиків над політичними вязнями "на сходніх кресах".

І нині польським панам прийдеться йти до цих людей за гальмужним на озброєння та удержання армії, поліції і т. ин. Так само мається справа і з румунськими боярами, те-ж саме і з чеською демократією. Франція Пуанкаре і Мілерана була для цих держав хрестною мамою. Вона їх підпомагала і вона їх експльоатувала, а відтак ще й благословила союз Польщі з Румунією проти Радянських Републик.

Яка політика Ерріо буде супроти тих держав — поки що годі сказати. Не треба дурити себе надією, що теперішнє французьке правительство обернеться плечима до Польщі й Румунії. Воно цего не зробить, хоч би й хотіло, бо французькі капіталісти вложили в Польщу й Румунію занадто великі суми грошей. Ні Ерріо, ні новий президент не думають касувати капіталістичну систему Франції. Пуанкаре так переплутав інтереси польських панів і румунських бояр з інтересами французьких капіталістів (по дипльоматичному говориться — з інтересами держави), що Ерріо не вдасться цих інтересів так легко розплутати, коли-б навіть він хотів це зробити.

Однак більш чим певно, Ерріо не буде так троюдити Польщу й Румунію на Радянські Републики, як троюдив їх Пуанкаре. До цего часу Франція була найзавзятішим ворогом Радянського Союза. Але це була Франція Пуанкаре і Мілерана і вона вже умерла. Нині є Франція Ерріо і Думерґа. Ерріо минулого року їздив до Радянських Републик, а повернувши назад, аґітував у Франції за їх визнанням.

Тепер він у власти. В своїй декларації, предложеній парляментові 17. червня, він заявив, що між Францією і Радянськими Републиками будуть відновлені нормальні зносини. З цего видно, що Франція визнає радянську владу і то може в найблищім часі. Отже остання велика твердиня реакції на европейськім континенті вже зломлена і Радянський Союз стане великим політичним фактором в Західній Европі.

Японія також веде тепер переговори з Радянським Союзом про відновлення нормальних дипльоматичних і торговельних зносин. Свою політику супроти Радянських Републик Японія круто змінила після того, як вона посварилася зі Злуч. Державами. Коли Франція і Японія визнають радянську владу, одинокою великою державою, яка боїться визнати Радянські Републики, лишаться Злучені Держави.

Але наближаючіся краєві вибори, внесуть певно зміну і в політику Злучених Держав проти Радянських Републик.

РАДИКАЛЬНІ ЕЛЄМЕНТИ ВСЮДИ ГОРОЮ.

З легкої руки побіди анґлійських робітників при виборах, ліва течія почала брати верх над реакцією в багатьох країнах. Поминувши деякі менші країни, ліва течія повалила найбільшу в світі французьку реакцію.

А останні вісти доносять про поражку при виборах правительства ґен. Смутса в Полудневій Африці. Коли пишуться ці рядки, повний вислід виборів ще не відомий, але до тепер робітники там горою. Слідуючими йдуть націоналісти. Націоналісти в Полудневій Африці переважно Голяндці-рільники, найкарано смертю за участь в революції.

Ґенерал Смутс, премієр правительства британської Полудневої Африки, все грав "високу політику". Будучи минулого року на всеімперській конференції премієрів всіх британських доміній в Лондоні, він наговорив там велику купу бомбастичних фраз, навіть відгрожувався Франції за окупацію Рурщини, домагався ревізії Версальського договору і т. ин. Аж само правительство Балдвина мусіло відмахуватися від заяв Смутса.

Але робітники Йоганесбурґу і взагалі цілого гірничого дистрікту в Трансвалю не забули Смутсові його кровавої росправи зі страйкерами в тих місцевостях в 1922 році, коли на його росказ бомбами з аероплянів розстрілювано зібравшихся на мітінґ робітників. Не забули вони йому і тих жертв, які покарано смертю за участь в революції.

Кажемо, остаточного висліду виборів ще не маємо, але премієр Смутс і його кількох міністрів вже провалились. Самого Смутса повалив робітничий кандидат.

Побіда лівих у Франції і нова побіда лівих Полудневої Африки показують, що барометр всесвітньої реакції пішов в долину. Верх беруть радикальні елементи. Певна річ, що слова "радикальні" не треба розуміти в комуністичному значінню, але для реакції ці елементи є радикальними і вона їм нерада.

Навіть "непохитна" диктатура Муссоліні в Італії захиталася і він заговорив про сформування коаліційного правительства. Це свідчить, що брутальною силою паразітської меншости над трудовою більшістю в теперішніх часах довго правити не можна. Спинити розвитку історії не в силі ніякі фашістські ні инші темні сили. Можна тимчасово спинити розгін революції, можна на якийсь час встановити середновічну диктатуру панів, але це все тимчасове, навіть надто тимчасове. Щоб закрити свої темні діла перед обуреними масами, Муссоліні мусить по бандитськи мордувати своїх противників. Але куди не кинь, то все клин. Замордуєш, дивись — а вийшло ще гірше. Бандитське замордування найблищими приятелями Муссоліні соціялістичного посла схвилювало цілий поступовий світ, і може бути могилою для самого правління Муссоліні.

Своєю реакційною зброєю брязкають ще гончі собаки Пуанкаре — польська шляхта і румунські бояре. Але це є тільки підголоски французьких імперіялістів і з упадком світової реакції їх голоос замовкне.

З приходом до влади Ерріо у Франції, німецьким фашістам також не легко гикнулося.

Тепер черга на Злучені Держави, а відтак прийде вона й на Канаду. Як ми писали вже попередно, в Злучених Державах тепер, коли так ганебно оскандалилися старі партії, є найкраща нагода трудовим поступовим елементам прийти до власти. Але на тілі відсталого американського робітництва сидять такі трутні як Ґомперс, Луїс і инші, які нічим не втікли від Палмерів та Догертих. А навіть такі поступові як ЛаФолет — поступлять крок наперед а два назад.

А Канада? Покищо Канада не має ще навіть ЛаФолетів. Але на сформування Фармерсько-Робітничої Партії заноситься вже й в Канаді. Тільки тяжко зрушити з місця закаменілих лідерів канадійських трейд-юній і фармерських орґанізацій. Один до ліса, а другий до біса. Може побіда лівих в британській Африці їх дечому навчить.

Волинець.

ЧЕРВОНІ ІСКРИ.

Ще тільки 14. червня писали ми про безголовя в трудовицькій партії в Галичині, а нині читаємо в "У.Щ.В." про редакторське безголовя в скрентонській "Народній Волі". Її редактори Репен і Чиж уступили і екзекутива Укр. Роб. Союза не може найти охочих заняти їх місце.

Зверталася навіть до вінніпеґської Рипинди, але та крутить носом.

Чи не є це ознакою, наближаючогося загального патріотичного безголовя?

— — — — — — — —

Прилетіла, значить, з Европи до Америки якась фашістська птичка (Чижом називається), залетіла до редакції "Нар. Волі", взяла з собою Репена і геть полетіла. Виходить так, як в поезії Пушкіна: "Саранча летіла, летіла і сіла... Сиділа, сиділа — все з'їла
І знов полетіла".

Не пошкодило-б, щоб Укр. Роб. Союз перевірив свою касу, чи та фашістська саранча не з'їла дечого.

А може вона не видержала сяйва червоних іскр?

— — — — — — — —

Коли-б екзекутива Укр. Роб. Союза послухала мене, то я нараїв-би її відповідного редактора... І то без ніякого комісового.

На сході Канади плентається якийсь петрушевичівський писар від сотенної кухні. Собою не вибагливий, ходить **босий** зимою і літом... Хоч мало-грамотний, але редакторувати аж пищить. Сам себе називає "ми". Сам про себе дає такі інформації:

"Ми не комуністи, не націоналісти — а так собі"... **"з баламучені".** Хто нас купить — "зробимо чудо".

На жадання може зорґанізувати "самостійну соборну українську державу" навіть в Скрентоні.

Одним словом хороший босяк. На жадання може бути босяковським.

— — — — — — — —

Обидилися... істіно-русскієчисто-"комуністическіє" (ради бизнесу) душі з нюйорського "Русского Голоса". Отак собі слали нам взаміну свою "комуністичну" ґазету, а тепер взяли отак собі й перестали.

За що така кривда? — думали ми.

Ага! Як-же то осмілилися ми писати, що Харків, Київ, Одеса не в Росії, але на Україні.

Заділи, значить, єдіно-неділимське серце.

Байдуже. Такій драні треба ще й червоними іскрами єдіно-неділимський розум висушити.

— — — — — — — —

Щось в роді казочки...
(Треба читати співаючи.)

Був собі колись на Україні письменник Спиридон Черкасенко-Стах, соціял-демократ.

Був собі, був... (Хай тов. Тичина не гнівається — К.)

Працював він, як і подобає петлюрівському соц.-демократові, в петлюрівських ґазетах "Україна", а пізніще "Молода Україна".

Було це за "Камянецької доби" (не змішувати з "Камінною добою").

Працював собі, працював.

І багато инших письменників там працювало.

Прийшли червоні іскри — зачервоніло від них все довкола.

Злякався Черкасенко-Стах, соціял-демократ і втік за кордон.

Втік собі, втік.

Тільки не втікли з ним инші співробітники тих ґазет петлюрівських, але лишились на Україні. Лишились, зрозуміли, почервоніли, і працюють там нині в "Більшовику", та сіють червоні іскри.

І пише ізгой-Черкасенко з закордону дрібні листи до них на Україну. Листи "гуманні", соціял-демократичні. А в тих листах питає, чи на Україні "припинено продукування вірйовок і повсихали всі осики?" — бо він збирається разом з Миколою Миколаєвичем вертати в цілій соціял-демократичній славі на Україну і вішати тих, що зрадили петлюрівщину.

Пише Черкасенко, пише, а Винниченко потакує.

Відповідь на лист Черкасенка читач знайде на иншім місці в цім числі "У.Р.В."

Куркуленко.

ОСВІТНА РОБОТА СЕРЕД СЕЛЯН НА БІЛОЦЕРКІВЩИНІ.

В Білоцерківській окрузі, на Київщині, освітна праця серед селян завойовує щораз міцніший громадський ґрунт. До 1. марта ц. р. в окрузі працювало 45 селянських будинків, 202 хати-читальні та 18 ріжних клюбів.

Вся праця поділяється так: політ-освітних гуртків працює 165, в яких бере участь 2.539 членів; сільско-господарських гуртків — 138; драматичних — 139; боротьби з релігійною темнотою 57. Всіх гуртків по ріжних галузях працювало до 1. марта ц. р. 639, з числом членів 10.154.

На лекціях, докладах, вічах цих гуртків перебувало лише за місяці січень і лютий поверх 200,000 людей. Активну участь в цих гуртках бере селянська молодь.

В окрузі ведеться завзята праця по ліквідації неписьменности. На 1. марта істнувало 263 шкіл для дорослих-неграмотних. В них було 9.253 слухачів, з котрих 2.970 жінок. Крім цего істнує ще 19 шкіл для малописьменних, в яких є 644 учнів. За зиму до 1. січня навчилося грамоти 3.000 осіб.

Всего на Білоцерківщині є 80 сталих бібліотек, 197 передвижних і 13 спеціяльних. У них є 72.524 книжок. Читачів по всіх бібліотеках пересічно 13.524. Хати-читальні за два місяці відвідало 50.316 осб. Спільних голосних читань за два місяці відбулося 1.544. Між населенням розповсюднюється около 3.500 примірників ріжних ґазет і журналів.

ОТВЕРТИЙ ЛИСТ ДО ПЕТЛЮРІВСЬКОГО ПИСЬМЕННИКА СПИРИДОНА ЧЕРКАСЕНКА.

Яків Савченко, пролетарський письменник і завідуючий відділом інформацій в київськім "Більшовику" одержав погромницького листа від петлюрівця С. Черкасенка, колишнього соціял-демократа і письменника. За часів "панування" Петлюри він співробітничав в петлюрівських ґазетах і тепер виливає свою безсилу злобу на тих українських письменників, артистів, вчених, що не пішли за ним на еміґрацію, але залишилися на Україні і щиро працюють для трудящих мас України.

Меншікови, Дубровіни, Смердякови, до яких порівнює тов. Я. Савченко Черкасенка — це бувші провідники російської чорної сотні, провокатори, що вславилися страшною погромщицькою аґітацією. — Ред. "У.Р.В."

Пане Спиридоне Черкасенку! Я певен, ви будете до сказу розлютовані тим, що відповідь на вашого листа я не заховав до конверту, а уміщую на сторінках ненависного вам "Більшовика".

Певен також і в тім, що ви з цього приводу ще раз, — з максимальною експресією, — виблюєте подвійну порцію своєї еміґрантської злоби на мене, на Курбаса, Щупака, Десняка, Драгоманова, Бензю і на всіх радянських письменників і журналістів.

Проте, це нас мало турбує, бо добре знаємо, що у вас иншої роботи зараз немає. Це — ваша основна професія від тоді, як ви і ті, що з вами, отаборились, — з ласки "дорогих" вам селян і робітників України, — у віденських та пражських кавярнях.

Отже конше мушу пояснити, через що посилаю вам отвертого листа.

Саме:

У своєму листі до мене ви, прибравши позу благородного, пророчистого письменника, стали на захист "справжньої не продажної інтелігенції", "справжньої культури", по дорозі оборонили автокефальну церкву з її епископом, і разом з тим — і вже без всякого "благородства" хвицали еміґрантським копитом — і українську радянську культуру, і радянських письменників — "запроданців", і радянську інтелігенцію, і все, що зветься "Радянська Україна".

Звісно, на те дике божевілля, та ту агонізуючу, захриплу злобу, якою запінено увесь ваш лист, можна було-б не відповідати, бо справді, що можна відповісти тому, у кого мозок смертельно затруєно глупотою та безумієм ненависти? — Хіба лише одне: побажати, — з мотивів жалости до звірини, — скорше здохнути.

Але увесь ваш лист, просякнутий гнилизною й смородом, оскаженілим юдофобством і вонючою клеветою, — надто знаменний лист!

І хоч ви його підписали скромно: **"С. Черкасенко",** ми не такі вже наївні, щоб не зрозуміли, що вашими посудомленими устами промовляє все еміґрантське багно, що ваша "фільософія", ваш світогляд, ваша роспучлива лютість, — це все те, чим живе уся еміґрантська петлюрівщина, те, від чого ви — Черкасенки, Шаповали, Винниченки, Вороні, Антоновичі, — колишні письменники, політичні й громадські діячі, а тепер Меншікови, Дубровіни й Смердякови, — загниваєте, корчитесь з безсилля, задихано злобствуєте й конаєте від власної ненависти.

Ви всі, що, власне, ніколи не були звязані будь якими інтересами з українськими масами, крім інтересів обдурювання і околпачування їх (проте, ви колись намагались на цілий світ промовляти від їх імени, аргументуючи своє право польськими гарматами та еврейськими погромами) ви всі зараз, — ославлені ганьбою й наругою, опльовані й зпрезирені, — збились до купи, як нужа, як черва після дощу у дохкій і цвілій ямі — і здихаєте!

Але здихаючи, ви ще борсаєтесь, клубочитесь в своїй клоаці, ви ще намагаєтесь когось переконати, що ви не нужа, що ви живі, що у вас є спільники. Ви, навіть маєте якусь там "політичну програму".

Але ви — трупи, падло! Ваша "програма" нам, радянським письменникам і всій радянській інтелігенції, добре відома.

У вас немає иншого шляху, крім одного: оббріхувати Радянську Україну, обмовляти робітників і селян її, глузувати на кутні з нашої культури, з нашої радянської інтелігенції, провокувати, сичати в своїх кутках, плазувати в панських передпокоях, запобігати ласки у того панства, що вас же виштовхує ногою.

Лютість до трудящої України, безсилля, росклад і свідомість своєї нікчемности й свого зрадництва, доводить усіх вас до звіриного стану, до того, що ви, як бездомні пси виєте, скавучите в своєму еміґрантському логовиску.

Воістину, ви — падло!

Воістину, ви — Смердякови!

Тепер вам, пане Черкасенку, зрозуміло, чому я змушений дати відповідь прилюдно?

Для того, щоб виволікти вас на "зрище" і ще раз показати — вашу і ваших спільників — нікчемність, громадське убожество, і безсилу, оскаженілу злобу.

Отож, шановний письменнику, даруйте мені, коли я дозволю де-що процітувати з вашого листа до мене, власне, до "всіх нас жидівських помийників і хуліганів", як ви барвисто називаєте радянську інтелігенцію.

Ви зачудовані й обурені тим, що я, Курбас, Слісаренко, Тичина, Ярошенко, Загул, Драгоманів, Бензя й инші — колишні, як ви кажете, співробітники петлюрівських ґазет, працюємо зараз на радянській роботі, що де-хто з нас "пошились" або в пролетарські режісери, або от як я — так ще й в "завідуючі відділом інформації -щупаківсько-жидівського" "Більшовика".

Ці факти нашого "зрадництва" "неньки України" так приголомшили вас і всю петлюрівську зграю, що ви, пошукуючи причини цього явища, змогли найти тільки таку, що найбільше лежить в природі і вашій і кожного еміґранта петлюрівця.

Ви наше "зрадництво" дуже просто пояснили: "жидівський чай з бутербродом та благоволеніє жидівських вождів спокусили нас "зрадити неньку" і перейти на службу до "Жидів".

Бідний петлюрівський письменник!

Нікчемний петлюрівський Смердяков!

На глибше розуміння справи у вас не вистарчає ні розуму, ні сумління, бодай хоч петлюрівського. Ви звикли разом з своєю компанією гандлювати ріжним "крамом" — ідеями, народом, "національним визволенням", "бідолашною" українською інтелігенцією, українською культурою і т. д. і т. п.

Ви звикли перепродувать і скуповувать, і як справжні біржовики й прасоли, все оцінювати з точки погляду долара, франка, леї, марки — тої валюти, що в кожний даний момент дістаєте від своїх панів.

За кілька років "боротьби за нещасний український народ", блукання та торгу — ви (не тільки ви, пане Смердякове, ви, власне, дрібненький спекулянт, з тої породи, що Німці призирливо називають "шібер"), цілком засвоїли психольоґію й звички лакеїв із поганенького польського готелю, де потай торгують живим товаром.

І через те, ви всю українську інтелігенцію та радянських письменників оцінюєте так, як можете, як уміє те, себто — з точки погляду своєї лакейської, "шіберівської" душі.

Тому то ми й не дивуємось: від лакея-облизи, від Смердякова, тільки Смердяковського розуму і можна сподіватися, бо, воістину, ваш розум і ваша "фільософія", — далі "чаю" та "Жидів" не сягнули!

От через те-то, не хочу пояснювать вам, як воно сталось, що ми, "колишні співробітники петлюрівських ґазет", стали радянськими робітниками, пролетарськими письменниками, пролетарськими режісерами, завідувачами відділів інфомацій "жидівських" "Більшовиків".

Однак-же, не зрозумієте! Де вже вам, шиберам і смердяковим, зрозуміти!

Проте, все-ж таки мушу зауважити, що ви погано рахуєте: "жидівських запроданців" на Радянській Україні значно більше, ніж ви собі уявити можете.

Крім нас, шановний петлюрівський письменнику (не знаю, як вас величати по батькові) "запродалась" уся українська інтелігенція: професори, вчителі, аґрономи, актори, лікарі, громадські діячі, діячі науки. А бісова Українська Академія Наук — так та "запродалась" in corpore. Як один. І вже давненько. Щось біля 4-ох років. Навіть професор Михайло Грушевський — такий той приїхав "запродуватись". Чували?

А як-би ви, колишній педаґоґу, глянули у наші, такі українські, Вузи, Робфаки, Технікуми, Інститути, Трудшколи, — от було-б вам сто кіп горя!

Ви зустріли-б тут сотні тисяч селянської і робітничої, нової, або як ми кажемо, пролетарської інтелігенції. І вся вона розмовляє й учиться по українському. І вся вона на віки вічні "запродалась" Радянській Україні та комунізмові. А про вас і думать не хоче. Глузує та ще й каже: "от сміття! і коли його виметуть, оту непотреб, на смітник".

Вашого-ж брата, отого сміття, залишилось у нас дуже мало — з півкопи. Але вони вимірають, як допотопні іхтіозаври. Ми їх вважаємо за палеонтольоґію. У нас уже виникла думка зашклити й наспиртувати цю "особь" людського роду, щоб наші нащадки по цим "експонатам" студіювали Петлюр, Винниченків, Шаповалів, та Черкасенків. Це — єдина користь від вас, Смердякови!

Розчавлені нашим "зрадництвом", ви з великим горем скандуєте: "как дошла ты до жизни такой", і раптом вибухаєте грізно: "А що з вами буде завтра? Невже-ж на Радянській Україні припинено продукування вірьовок і повсихали всі осики"?

Дуже делікатний натяк!

Заспокою вас, пожадливий до крови й шибениць письменнику: і вірьовки продукуються й осики буйно ростуть. Тільки — шкода ваших мрій — не доведеться вам вішати нас.

Навіть можу запевнити й вас, коли-б ви повернули на "батьківщину" — ні одної вірьовки й осики не було-б зіпсовано.

Найбільшу неприємність, що вам було-б заподіяно (попереджаю)! — це рішучі заходи до вилікування вас від петлюрівської скажениии.

Правда, з того лікування нічого-б не вийшло, бо вже вам — кзюк: ви — мрець!

Проте, хоч ви мертвяк і смердить від вас і ваших спільників на пів-світа, — злість у вас живуча, як гадюка.

До скаженства доводить вас те, що на Радянській Україні росте й шириться нова — не петлюрівська, не панська, а пролетарська українська культура, а головце — твориться вона без вас, глухонімих і божевільних, без вас погромщиків і різунів.

Особливо ранить вас революційна робота Курбаса. От для нього ви-б не пошкодували найміцнішої осики, коли-б... та ба...

Через свою нікчемність і глупоту, через здичавіння та психопатичну, божевільну ненависть до пролетарської української культури та її діячів, ви випльовуєте, харчите, пінте крізь гнилі зуби свій маразм, своє хамство, свою свинячу блювотину.

І от до чого, ви, колишній соціял-демократ, добелькотались:

"Ваша пролетарська культура, ваше пролетарське мистецтво, постановки вашого "геніяльного" Курбаса — це теж саме, коли-б Курбас вивів на сцену свою матір, або вашу, або чиюнебудь, — і на радість пролетарським глядачам — згвалтував. Після такої постановки — на творця посипались-би багаті і великі милості вождів, а в ком-пресі був-би дощ похвальних рецензій".

"Або, — пишете ви далі, — чим не пролетарське, не революційне мистецтво те, що Жиди зняли хреста з могили Шевченка і поставили погруддя поетове".

І на доказ того, що це не тільки ваша Смердяковська, думка ви кажете: "що-дня я читаю (і певне, пане письменнику, пишете) в білоґвардійських і наших петлюрівських ґазетах, що теє міщанство, що ви так чудесно "розделуєте" в "Більшовику" зве ваші мистецькі й инші революційні досягнення — хуліганством, ваших вождів — хуліганами, а вас (це вже про мене "запроданця"), вашого "великого" Курбаса, ваших пролетписьменників — жидівськими помийниками".

Так-так, пане письменнику! Іменно, так! Що-ж иншого ви можете сказати?

Тепер вже ми ясно бачимо до чого ви дійшли, до якого озвіріння! Оголилися до краю, до босяцького цинізму!

Не віриться, що це ви такий, але факти сами за себе говорять.

Пригадаю я "жидівський запроданець", — правда, зараз мов сниться, — були ви, пане Черкасенку, поетом, драматурґом, педаґоґом, соц.-демократом, громадським діячем, говорили й писали про народ, про боротьбу, про революцію і про всякі такі речі.

Але зараз — що ви є зараз?

А зараз ви, як і всі ваші спільники, оті Шаповали та Винниченки, стали звичайними погромщиками, різунами.

Стали тим, чим мусіли стати. Бо раніш ще у винниченківськім "Дзвоні", були ви антисемітом. Під час петлюрівського розбою, — теж пригадую, — закликали до погрому.

Тепер же ви, як бачимо, справжній "спец" цього діла, тільки, на жаль, нема де прікласти свого фаху.

Сверблять у вас руки, є охота й темперамент, — от би погуляти, по старому звичаю, з ножем у халяві та поколошкать і пролетписьменників, і укр. інтелігенцію і взагалі усіх "жидівських помийників та запроданців".

Тільки, знаєте, пане різуне, не доведеться. Уже ніхто вам не допоможе: ні Поляки, ні Румуни, ні Французи.

Зовсім погані діла ваші.

Зогнила ваша петлюрівщина. Згнив ваш Винниченко, Шаповал і всі друзі ваші. Згнили й ви.

Убогі ви й нікчемні. Цвіллю вкривається ваша пустка. Гнід запустіння у ваших, розятрених ненавистю, душах.

Ви сморід і гній.

По тону вашого листа, я відчув тугу за "ненькою".

Нічим їй можу вас потішити. Не побачите ви ніколи України. Доведеться вам "сплющувати очі" десь там, у кавярні Урбані Келера.

Сумно, але нічого не вдіємо.

Наприкінці, ви запитуєте, "що буде з нами, запроданцями завтра?"

Охоче відповідаю: те, що зі всією Радянською Україною — робота, будівництво, радість соціяльної єдности, радість від непереможного поступу вперед.

У нас невичерпувані джерела радости: села, міста, вулиці, люде, зіми й весни, сонце й дощі — **все наше.**

Куди-б не глянули — ми кажемо — наше!

Ми твердо стоїмо на землі.

А от у вас немає "завтра". Тільки "вчора" та й те тліє й чадить.

На останку хочу вам порадити:

Конайте без гадасу! Здихайте, але не скавучіть!

Бо всім вам найкраще поволі тихенько скублитись у своїй смердючій ямі — і затихнути.

Не ворушіться.

Гнийте, Смердякови!

Яків Савченко.

P. S. Вашого знаменитого листа я передаю до музею археольоґії.

Я. С.

ЯК ЗМІНЯТИ АДРЕСУ.

Коли переїздите з одної місцевости до другої або переноситеся з одного помешкання до другого, то не забудьте повідомити зараз нашу адміністрацію, аби змінила Вашу адресу. При цім не вистарчить подати тільки нову, але конше потрібно подати і стару Вашу адресу.